Γεννα
Συλλογοι
Ικυριακιδης
Λεμεσος
εθν. Κομμα
Γ. Σ. Φραγκουδης
Κυπρος - Αγγλια
Κυπριοι Αιγυπτου
Ιω. Ευ. Λαμπρης
Φ. Ζαννετος
Σπ. Αραούζος
Γ. Μαλικιδης ΔΙΑΦΟΡΑ
Ι. Γενναδιος
Γυμνος
Γ. Σ. Φραγκουδης
Αναγνωστηρια
Ελλ. Προξενειο ✓

Η ΝΕΚΡΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

Ἡ ἰδέα, ἐἴπομεν πολλάκις, θὰ κάμῃ τὸν δρόμον της. Καὶ ὅσον περισσότερον ὑβρίζονται οἱ σημαιοφόροι αὐτῆς, τόσον ὁ θρίαμβός της θὰ εἶνε μεγαλείτερος καὶ ὡραιότερος.

Ἡ ἰδέα θὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἐπανάστασιν, ἡ ὁποία θὰ μᾶς ὁδηγήσῃ εἰς νέαν ζωὴν καὶ πολιτείαν.

Κυττάξετε.

Σχεδὸν συνεπληρώθη ἡ προφητεία. Καὶ τόσον γρήγορα. Τὰ πράγματα θὰ προχωρήσουν ἀκόμη καὶ τίποτε δὲν θὰ τὰ ἐμποδίσῃ τοῦ νὰ βαδίσουν τὸν περπρωμένον δρόμον, οὔτε ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι μᾶς πολεμοῦν διὰ τῆς σιγῆς, οὔτε ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι μᾶς πολεμοῦν διὰ τῶν ὕβρεων.

Ἕν εἶδος νεκρανιστάσεως τελεῖται σήμερον.

Τετέλεσται!

•

Τὸ «Νέον Ἔθνος» ἐζήτησεν ἀπὸ διαφόρα ἐν Κύπρῳ σημαίνοντα πρόσωπα τὴν γνώμην των περὶ τοῦ «Π. Συνδέσμου τῶν Κυπρίων» καὶ τῶν ἰδεῶν, αἵτινες ἐπροκάλεσαν τὴν ἵδρυσίν του. Μέχρι τοῦδε ἔχομεν ὑπ' ὄψιν μας πέντε ἀπαντήσεις, μὲ τὰς ὁποίας θὰ ἀσχοληθῶμεν σήμερον, θὰ ἦτο δὲ ἴσως ἐνδιαφέρον νὰ μάθωμεν, ἂν ὅσοι ἠρωτήθησαν καὶ ἀπήντησαν.

•

Ἡ ἐκπληκτικωτέρα εἶνε ἡ τοῦ κ. Ι. Κυριακίδου, δικηγόρου ἐν Λεμησσῷ, ὁ ὁποῖος μᾶς ἐπετέθη μὲ τρόπον πολὺ παράξενον, ὅσον παράδοξοι εἶνε αἱ θεωρίαι, τὰς ὁποίας εἶχε τὸ θάρρος νὰ δημοσιεύσῃ. Ἰδοὺ τί γράφει: «Πᾶς Ἕλλην, ὀρθῶς φρονῶν, ἐνόμιζεν ὅτι αἱ τελευταῖαι ἐθνικαὶ συμφοραὶ καὶ ταπεινώσεις θὰ ἔθετον τέρμα εἰς τὰς θορυβώδεις ἐπιδείξεις τῶν μεγάλων πατριωτῶν, τῶν φωνασκῶν, τῶν ἐθνοβλαβῶν ἐφημερίδων, καὶ τῆς ἐπιπολαιότητος τῶν φαντα-

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: Ηλιδα ΗΜΕΡ 25/2/1899

σιοκόπων, οἵτινες ἀπεπλάνησαν τὸ Πανελλήνιον καὶ τὸ ἔφεραν ἐν ὅλῃ τῶν τῇ προσωπικῇ ἀσφαλείᾳ, οἱ ἥρωες τῶν λόγων καὶ τοῦ καλάμου, τὸν ὁποῖον ἐπισείουν ὡς τὸ μόνον των ξίφος, εἰς τὸ χεῖλος τοῦ ὀλέθρου, ἐξ οὗ ἐσώθη δι' εὐτυχῶν περιστατικῶν, οὐδὲν τὸ κοινὸν ἐχόντων μετ' αὐτῶν . . κ. τ. λ.»

Καὶ οἱ καταστροφεῖς αὐτοὶ φωνασκοί, ἐννοεῖ ὁ κ. Κυριακίδης, ὅτι εἴμεθα ἡμεῖς! Ἀλλ' ὅστις θέλει νὰ μᾶς κατατάξῃ μεταξὺ τῶν καταστροφέων αὐτῶν δημοκόπων, τοὺς ὁποίους πολὺ ὡραῖα χαρακτηρίζει, πρέπει νὰ ἦνε ὁμολογουμένως πολὺ καθ' ἡμῶν διατεθειμένος. Ἐθνικοὶ καταστροφεῖς καὶ δημαγωγοὶ ἡμεῖς, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ δεκαετίας φωνάζομεν εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ διὰ τοῦ καλάμου καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος:

— «Πρὸς Θεοῦ, Ἕλληνες, φέρτε τὸν νοῦν σας. Κάμετε στρατόν, ναυτικόν, διοργανώσετε τὴν διοίκησιν, ἀναστυλώσατε τοὺς νόμους.»

Ἡμεῖς οἱ ὁποῖοι μὲ τὸ φῶς τῆς ἐπιστήμης εἰς τὰς χεῖρας καθημερινῶς ἐδῶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ζητοῦμεν νὰ διδάξωμεν τὸν λαὸν τὰ καθήκοντά του, νὰ ἐμπνεύσωμεν νέας ἀρχὰς εἰς τὴν νεολαίαν, νὰ ἐπιβάλωμεν εἰς τοὺς κυβερνήτας τὰς μεταρρυθμίσεις ἐκείνας, ἄνευ τῶν ὁποίων ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ ἐπὶ πολὺ Ἑλληνικὸν Κράτος. Δημαγωγοὶ ἡμεῖς, οἱ ὁποῖοι πολλάκις καταντῶμεν ἀνυπόφοροι εἰς τοὺς πολλοὺς ἀπαισιόδοξοι, οἱ ὁποῖοι καθ' ἑκάστην φωνάζομεν μὲ εἰλικρίνειαν, τὴν ὁποίαν οὐδεὶς μέχρι τοῦδε μᾶς ἠμφισβήτησεν, ὅτι εἴμεθα ἔθνος χαμένον, ἐὰν δὲν ἀφίσωμεν τὰς ἄνευ ἔργων φωνὰς καὶ ἐὰν δὲν διορθωθῶμεν. Ἡμεῖς, οἱ ὁποῖοι καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν κρίσιν, ὅταν εἶχε παραφρονήσει ὅλος ὁ Ἑλληνισμός, εἴμεθα ἐναντίον τοῦ πολέμου καὶ ἐγράφομεν ὑπὸ τοιοῦτον πνεῦμα ἄρθρα εἰς τὴν «Ἀκρόπολιν», ἡ ὁποία διὰ τὴν πολιτικήν της ταύτην ὀλίγον ἔλειψε νὰ καταστραφῇ ἐκ δευτέρου ὑπὸ τῶν δημοκόπων ἐκείνων, τοὺς ὁποίους περιγράφει ὁ κ. Κυριακίδης καὶ μεταξὺ τῶν ὁποίων δὲν ἔχει κανὲν δικαίωμα νὰ μᾶς κατατάσσῃ.

Φωνασκοὶ ἡμεῖς, οἱ ὁποῖοι καὶ σήμερον ἀκόμη περιερχόμεθα τὰς ἑλληνικὰς ἐπαρχίας, ζητοῦντες νὰ φωτίσωμεν τοὺς

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: Ἀλήθεια ΗΜΕΡ. 25 Φεβρουαρίου 1899

ἐκλογεῖς καὶ τὸν λαόν, ὅτι πρέπει νὰ ἀποχαιρετίσῃ καὶ ἐθνικὰ ὄνειρα καὶ μεγάλην ἰδέαν, ἐὰν ἐννοῇ νὰ πολιτεύεται ὡς αἱ μέχρι τοῦδε.

Φωνασκοὶ ἡμεῖς, τοὺς ὁποίους ὁ δημαγωγὸς Λεβίδης, πρώην ὑπουργός, ὠνόμαζεν ἐν μέσῳ Στρατοδικείῳ «καταπτύστους προδότας» (ἐμὲ ὀνομαστί), διότι εἴχομεν τολμήσει νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἡ Βουλὴ ἦτο ἡ αἰτία τῶν συμφορῶν τοῦ ἔθνους καὶ ὅτι χωρὶς στρατὸν ἐβαίνομεν ἀσφαλῶς πρὸς ἐθνικὴν καταστροφήν.

Καὶ ὅταν ἡμεῖς ἐζητήσαμεν εἰς τὴν ἰδιαιτέραν μας πατρίδα νὰ κηρύξωμεν τὸ πρόγραμμά μας, ἐθέσαμεν αὐτὸ πρὸ παντὸς ἐπὶ βάσεων γενικῆς μεταρρυθμίσεως καὶ ἐθνικῆς ἀναπλάσεως, ἄνευ τῶν ὁποίων, ἐβροντοφωνήσαμεν, τίποτε ἄξιον δὲν θὰ εἰμπορούσαμεν νὰ πράξωμεν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἔργα, ἐπράξαμεν πάντοτε, ὅ,τι ἠδυνήθημεν, ἀλλ' ἡμεῖς δὲν εἴμεθα κυβερνῆται, διὰ νὰ δυνάμεθα νὰ ἐπιδεικνύωμεν ἔργα. Ἐὰν ἤθελέ ποτε ἔλθῃ μία τοιαύτη εὐλογημένη ὥρα, καθ' ἣν νὰ διοικήσουν τὸν Ἑλληνισμὸν οἱ ἀληθινοὶ καὶ ἐμπνευσμένοι πατριῶται, θὰ εἶχον δικαίωμα νὰ μᾶς ὀνομάζουν φωνασκρυὺς, ἐὰν, λαβόντες τὴν ἐξουσίαν, οὐδὲν ἐπραγματοποιήσαμεν ἀπὸ ὅσα ἐπηγγέλθημεν. Πρὸς τὸ παρὸν εἴμεθα ἁπλοῖ ἐπιστήμονες, ἔχοντες καθῆκον νὰ διδάσκωμεν τὰ πορίσματα τῶν μελετῶν μας, εἴμεθα δημοσιολόγοι, ὀφείλοντες διὰ τῆς γραφίδος καὶ τοῦ λόγου νὰ ὁδηγῶμεν τὴν κοινωνίαν, εἴμεθα πατριῶται, χρεωστοῦντες, ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ ζήσωμεν, νὰ διατηρῶμεν τὸν ἐθνικὸν φανατισμὸν διὰ καλλιτέρας ἡμέρας, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ πολεμῶμεν τοὺς ἀναξίους, νὰ διαπομπεύωμεν τοὺς φαύλους, νὰ κεντῶμεν τὰς φιλοτιμίας, νὰ ἐνθουσιάζωμεν τὴν νεότητα. Ἐκτὸς ἐὰν ὁ κ. Κυριακίδης φρονῇ, ὅτι πρέπει νὰ καταργηθοῦν καὶ οἱ ἱεροκήρυκες, ὡς φωνασκοί, οἱ διδάσκαλοι ὡς ὀλετῆρες καὶ ὅλοι οἱ ῥήτορες, ὡς δημοκόποι.

Νὰ σπάσουν λοιπὸν ὅλα τὰ καλαμάρια, νὰ θρυμματισθοῦν ὅλες οἱ πέννες,

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: Ἀλήθεια ΗΜΕΡ. 25 Φεβρουαρίου 1899

νὰ κομματιασθοῦν ὅλα τὰ βιβλία, νὰ παύσουν αἱ ἐφημερίδες, νὰ βουβαθῇ κάθε πατριώτης, νὰ παύσωμεν νὰ ἐλπίζωμεν καὶ νὰ σκεπτώμεθα. Ἡ ἰδέα νὰ ἐκλείψῃ, αἱ Μοῦσαι νὰ σιγήσουν, νὰ σκασουν ἀκόμη καὶ αἱ λύραι καὶ τὰ βιβλία. Καὶ νὰ μείνουν μόνον οἱ πρακτικοὶ καὶ νηφάλιοι πατριῶται, ὡς ὁ κ. Κυριακίδης.

•

Ἀλλὰ ὁ κ. Κυριακίδης ὁμιλήσας περὶ φωνασκῶν, θὰ ἐνεθυμεῖτο τὰ νειάτα του. Ὅταν σπουδάζων ἐν Ἀθήναις—καὶ δὲν ἦτο πολὺ νεώτερος, ἀπὸ ὅ,τι εἴμεθα ἡμεῖς σήμερον, ὥστε νὰ τοῦ καταλογίσωμεν τὸ νεωρὸν τῆς ἡλικίας, ὡς ἐλαφρυντικὴν περίπτωσιν—ἤγειτο πολλάκις φοιτητικῶν διαδηλώσεων, ἀπὸ πολὺν πατριωτισμὸν βέβαια, καὶ τῷ 1885 ἐφώναζεν ἀπὸ τὰ παράθυρα τοῦ κ. Δηληγιάννη μετὰ τῶν δημοκόπων τῶν ἀθηναϊκῶν τριόδων:

— Κηρύξατε τὸν πόλεμον κ. προθυπουργέ. Οἱ Βούλγαροι ἁρπάζουν τὴν Ἀνατολικὴν Ρωμυλίαν. Πρέπει νὰ πολεμήσωμεν μὲ ὅ,τι ἔχομεν καὶ δὲν ἔχομεν. Ζήτω ὁ πόλεμος!

Ἴσως ὁ κ. Κυριακίδης, διαλογιζόμενος, ὅτι συνετέλεσε τότε διὰ τῶν φωνῶν του, περὶ τῶν ὁποίων ὑπῆρξαμεν μάρτυρες, κατά τι καὶ αὐτὸς εἰς τὴν καταραμένην ἐπιστράτευσιν τοῦ 1886, ἀπεφάσισε νὰ ζήσῃ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ βίου του, ὡς μετανοῶν. Εἶνε δι' αὐτὸ ἀξιέπαινος. Ἀλλ' ἡμεῖς ἀρχῆθεν εἰργάσθημεν καὶ ἰδράσαμεν καὶ ἐπολιτεύθημεν ἀλλέως.

•

Ἀλλὰ γράφει καὶ ἄλλα ὁ κ. Κυριακίδης. Ἀκούσατε ἄλλην περικοπὴν τῆς ἐπιστολῆς του: «Ἀνάγκη νὰ δηλώσωμεν ἐπὶ πλέον, ὅτι ἐρυθρὰ προγράμματα, ἠχηραὶ φράσεις, πομπώδη κινήματα, ριζοσπαστισμοὶ ἐν λόγοις, γέλωτα μόνον προκαλῶσι τῶν διεπόντων τὰ τῆς νήσου ξένων καὶ τῶν ξένων συνοίκων μας καὶ ἐνισχύουσιν αὐτούς, εἰς τὸ νὰ περιφρο-

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ DOOR 2002
ΕΦΗΜ: Αλκυόνα ΗΜΕΡ 25 Φεβρουαριου 1899

νῶσι καὶ νὰ μᾶς καταφρονῶσιν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀποθαρρύνωσι πάντα σοβαρῶς σκεπτόμενον καὶ δυνάμενον νὰ δράσῃ ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀφ' ἑτέρου.»

Εἰμπορεῖ ὁ κ. Κυριακίδης νὰ φρονῇ ὅτι, ἐὰν ἐπολιτεύετο αὐτὸς, θὰ ἐκίνει τὸν γέλωτα τῶν ξένων. Ἡμεῖς καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἔχομεν διάφορον ἰδέαν διὰ τὸν ἑαυτόν μας. Οὔτε μᾶς μέλει, τί θὰ εἰποῦν οἱ Ἐγγλίζοι καὶ οἱ Λεβαντῖνοι. Ὁ κ. Κυριακίδης καταδικάζει, βλέπετε, τὸν ριζοσπαστισμὸν τὸν ἐν λόγοις. Ὥστε θ ι ἤθελε ριζοσπαστισμὸν ἔργων, τὸ ὁποῖον ἐν Κύπρῳ θὰ ἐσήμαινεν ἐπανάστασιν βιαίαν. Ἀλλ' ἡμεῖς ἐκηρύξαμεν τὴν εἰρηνικὴν ἐπανάστασιν, τὴν διὰ τοῦ ἐθνικοῦ φανατισμοῦ καὶ τῶν μεταρρυθμίσεων, ἐπιδιώκουσαν τὴν ἐθνικὴν ἀνόπλασιν καὶ ἑνότητα. Καὶ ἐφ' ὅσον μᾶς ἦτο δυνατὸν νὰ ἐργασθῶμεν ἐπὶ τοιούτου προγράμματος, εἰργάσθημεν. Καὶ νομίζομεν ὅτι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἐξεδίδομεν τὴν ἱστορίαν τῆτ Κύπρου, μέχρι χθὲς, ὁπότε μετ' ἄλλων πατριωτῶν ἱδρύομεν τὸν «Π. Σύνδεσμον τῶν Κυπρίων» δὲν ἐκάμαμεν παρὰ διαρκῶς νὰ ἐργαζώμεθα διὰ τὴν πατρίδα μας.

Καὶ εἶνε φυσικὸν νὰ ἀμυνώμεθα σήμερον, ὅταν τόσον ἀχαρίστως ὑβριζώμεθα.

o

Ἐν τῇ ἐπιστολῇ τοῦ κ. Κυριακίδου περιλαμβάνεται προσέτι καὶ ἡ ἑξῆς περικοπή:

«Τοιαύτας δὲ ἐνεργείας οἱ ἐν Κύπρῳ Κύπριοι ἐγκρίνομεν ὁμοθύμως ἐν Κύπρῳ ὑπὲρ τῆς Κύπρου καὶ ἀποδοκιμάζομεν ἄλλας ἀλλοθι».

Ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον, ἂν οἱ Ἄγγλοι ἀποφασίσουν νὰ κάμουν εἰς τὸ Λονδῖνον κομιτᾶτον διὰ νὰ εὐεργετήσουν τὴν Κύπρον, ὁ κ. Κυριακίδης θὰ τοὺς εἰπῇ ἀμέσως:

— Σταθῆτε τζέντλεμεν· γκοντέμ! Σᾶς τὸ ἀπαγορεύω, φωνασκοί! Ἡμεῖς οἱ ἐν Κύπρῳ Κύπριοι ἐγκρίνομεν ὁμοθύμως ἐν Κύπρῳ ὑπὲρ της Κύπρου κτλ.

Οὔτε οἱ ἐν Αἰγύπτῳ Κύπριοι θὰ εἶχον λοιπὸν δικαίωμα νὰ ἐργασθοῦν διὰ τὴν πατρίδα των, οὔτε οἱ ἐν Ἀθήναις!

Περίεργον τῇ ἀληθείᾳ πρᾶγμα.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: Λαμπρία ΗΜΕΡ 25 Φεβρουαρίου 1899

Δὲν εἶνε δὲ ἀληθὲς ὅτι ἡ «σύστασις τοῦ Συνδέσμου ἀπεδοκιμάσθη ἐν Κύπρῳ μιᾷ φωνῇ.» Ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς νήσου εἴχομεν καὶ ἔχομεν καθημερινῶς συγχαρητήρια καὶ ἐνθαρρύνσεις. Καὶ τοιαῦτα ὑπῆρξαν καὶ τὰ ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα ἐστάλησαν καὶ τὰ ὁποῖα ὑπέγραψαν καὶ οἱ κατόπιν ἐν τῷ «Ν. Ἔθνει» ὑβρισταὶ τοῦ Συνδέσμου. Ὅ,τι ἀπεδοκιμάσθη—καὶ ἔπρεπεν ὁ κ. Κυριακίδης νὰ κάμῃ τὴν διάκρισιν— ἦτο ἡ ἵδρυσις τμημάτων ἐν Κύπρῳ. Καὶ πολὺ ὀρθὰ διερμήνευσεν ὁ κ. Ν. Κλ. Λανίτης τὸ φρόνημα τοῦτο ἐν τῇ «Ἀληθείᾳ» εἰπὼν ὅτι τὰ τμήματα θὰ ἦσαν ἀσύμφορα, ἀλλ' ὁ Σύνδεσμος καὶ αἱ ἀρχαί του ἄξια ὑποστηρίξεως.

Τὸ ζήτημα τῶν τμημάτων ἐπεδέχετο συζήτησιν. Ὅ,τι ὅμως δὲν ἐπετρέπετο, ἦσαν αἱ ὕβρεις καὶ αἱ ἐμπαθεῖς ἐπιθέσεις.

Καὶ τὸ Συμβούλιον τοῦ Συνδέσμου ἔθεσε τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν θέσιν του:

— Δὲν δέχεσθε τμήματα· πολὺ καλά. Ἡμεῖς τὰ ἐσχεδιάσαμεν, ὅπως προκαλέσωμεν καὶ ἐν Κύπρῳ ἵδρυσιν παρομοίων Συνδέσμων. Ἀφοῦ σκέπτεσθε σεῖς νὰ ἱδρύσετε τοιαῦτα, ἡμεῖς παραιτούμεθα.

Ὁ σκοπός μας λοιπὸν ἐν μέρει ἐπετελέσθη. Καὶ ἀφοῦ ἓν τῶν μέσων τοῦ σκοποῦ μας ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν, ὁ Σύνδεσμος θὰ στραφῇ τώρα εἰς ἄλλα μέσα καὶ ἀντικείμενα τοῦ σκοποῦ του.

«Ἐὰν δὲ πρὸ πολλοῦ ἐμελετήθη ὑπὸ καλῶν καὶ δεδοκιμασμένων πατριωτῶν ἡ σύστασις τοιούτου Συνδέσμου ἐν Λεμησσῷ,» εἰς τὸν ἐν Ἀθήναις Σύνδεσμον ἀνήκει ἡ πρώτη ὅτι ἐπετέλεσε τὸ ἔργον καὶ ὅτι τὸ ἔργον ταῦτο θὰ τεθῇ τώρα ἐπὶ βάσεων ὡρισμένου προγράμματος, πράγματα τὰ ὁποῖα οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ καὶ ἂν θέλῃ νὰ προσποιηθῇ.

Ἀλλ' ἐπιστολὴν ἔγραψε καὶ ὁ κ. Φ. Ζαννέτος ἰατρὸς, ἐν Λάρνακι. Καὶ ἀπεφάνθη ὡς ἰατρὸς, ὅτι ὁ Σύνδεσμος ἐ-

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: Αλήθεια ΗΜΕΡ 25 Φεβρουαρίου 1899

γεννήθη, διὰ νὰ ἀποθάνῃ ἀμέσως. ἴσως διότι ἐκλήθη νὰ παράσχῃ καὶ αὐτὸς τὴν συνδρομήν του.

— Μάλιστα, κ. Ζαννέτε. Εἰμπορεῖ ὁ Σύνδεσμος νὰ ἀποθάνῃ καὶ αὔριον. Ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες εἴμεθα ὁ περιούσιος λαὸς τῶν Συλλόγων τῆς κοροϊδίας. Οἱ Σύλλογοι, οἱ Σύνδεσμοι, αἱ Ἑνώσεις, οἱ Συναιρισμοί, αἱ Ἀδελφότητες, αἱ Ἀλληλοβοήθειαι, τὰ διάφορα ἄλλα σωματεῖα, προάγοντα τὰ ὑλικὰ καὶ ἠθικὰ συμφέροντα τῆς κοινωνίας, εἶνε ἀπὸ τὰ λαμπρότερα πράγματα τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ. Ἀλλ' ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες εὐκόλως ἐνθουσιαζόμενοι, συνιστῶμεν συλλόγους διὰ νὰ τοὺς ἀφίσωμεν νὰ ἀποθάνουν τὴν ἐπαύριον, ὅταν κρυώσῃ ὁ ἐνθουσιασμός μας καὶ ἐξατμισθοῦν τὰ πνεύματα. Δὲν ὑπάρχει ἀστειότερον πρᾶγμα ἀπὸ Ἕλληνας συνιστῶντας Σύλλογον καὶ συζητοῦντας τὸ καταστατικόν. Εἶνε ὅλοι σὰν λόρδοι σοβαροί, ἐξανίστανται καὶ διὰ τὰ λεπτότερα πράγματα, ἐκφωνοῦν εἰς ἕκαστον ἄρθρον ἐνθουσιώδεις λόγους, εἶνε τόσον ἀκριβεῖς εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν ὅρων, ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ ψηφίσουν Σύνταγμα. Μετὰ 24 ὥρας ἀρχίζουν νὰ ξεθυμαίνουν, μετὰ 48 δὲν πληρώνουν τὴν συνδρομήν των, μετὰ 68, ἂν τοὺς εἰπῇς,ὅτι καλοῦνται εἰς συνέλευσιν σοῦ ἀπαντοῦν:

— Ὄχι ἀδελφὲ, δὲν βαριέσαι;

Καὶ ἂν ἐπιμένῃς, ἠμποροῦν ἀκόμη νὰ σὲ σικτιρίσουν, μὲ συμπάθειο, ἢ νὰ σοῦ ποῦν, ὅτι κλέπτεις τὸ ταμεῖον καὶ τὰ λοιπὰ ρωμαϊϊκα. Αὐτὴ εἶνε ἡ ἱστορία τῶν περισσοτέρων Ἑλληνικῶν συλλόγων οἱ ὁποῖοι ἱδρυόμενοι ὑπὸ τὰς καλλιτέρας ἐμπνεύσεις, καταλήγουν συνήθως εἰς μίαν τρύπαν εἰς τὸ νερόν.

Ἠμπορεῖ ἀπὸ τοιαύτας αἰτίας—ἕως τώρα εὐτυχῶς δὲν ἐξεδηλώθησαν ἐπίφοβα συμπτώματα—νὰ τινάξῃ τὰ κῶλα καὶ ὁ Π. Σύνδεσμος τῶν Κυπρίων ἐν Ἀθήναις. Διότι διὰ νὰ ὑπάρξουν σύλλογοι, δὲν ἀρκεῖ ἡ θέλησις ἑνὸς ἢ ὀλίγων ἀλλ' ὅλων τῶν μελῶν. Ἐὰν ἀρκῇ ἡ θέλησις τῶν ὀλίγων, ὁ Σύνδεσμος θὰ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: Ἀλήθεια ΗΜΕΡ 25 Φεβρουαρίου 1899

ζήσῃ, διότι ἐγεννήθη τόσον βιώσιμος, ὥστε ἀπὸ τοῦ λίκνου του ἀκόμη κάμνει θαύματα.

Διότι ἔργον του εἶνε ἡ ἄμιλλα, τὴν ὁποίαν ἐγέννησεν εἰς τὴν νῆσον καὶ πολλὰ ἄλλα. Τόσον ὥστε καὶ ἐὰν ἀπέθνησκεν ἀμέσως, θὰ εἶχε κάμει πολλὰ κατὰ τὰς ὀλίγας ὥρας, ποῦ ἔζησεν. Ὁ-σον ἀφορᾷ τὸν φόβον, μήπως βάλωμεν εἰς ἀνησυχίαν τὴν Ἑλλην. Κυβέρνησιν, δὲν ὑπάρχει γελοιωδέστερον πρᾶγμα. Ὁ Σύνδεσμος δὲν εἶνε ἐπαναστατικὸν σωματεῖον. Βάσις δὲ τῆς διπλωματίας τοῦ εἶνε ἡ μετὰ τῆς Ἀγγλίας συνεννόησις καὶ διὰ γενικώτερα συμφέροντα! Ἐν Ἀθήναις ὑπάρχουν σωματεῖα ἐθνικὰ μὲ τόπον δράσεως τὴν Τουρκίαν καὶ ὐδόλως ἠνωχλήθη ἡ Ἑλλην. Κυβέρνησις. Καὶ θὰ ἐνοχληθῇ ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν διὰ τὸν Σύνδεσμον; Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν σκοπόν, πρὸς τὸ παρὸν τοὐλάχιστον (!) οὔτε νὰ ἐπαναστατήσωμεν τὰς Ἰνδίας, οὔτε νὰ φέρωμεν ἀντιπολίτευσιν εἰς τὴν πρὸ τῆς Μ. Βρεττανίας κατάκτησιν τῆς Αἰγύπτου! Τὸ πολὺ πολὺ θὰ προσαρτήσωμεν τὸν Καναδᾶν!

Εἰς τὸν κ. Σπ. Λαοῦζον ἐκ Λεμησσοῦ γράψαντα τὴν τρίτην ἐπιστολήν, δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἀπαντήσωμεν, διότι ἀπηντήσαμεν ἤδη, θὰ ἦτο ἄλλως τε ἄσκοπος ἡ ἐπανάληψις τῶν αὐτῶν. Θὰ τοῦ παρατηρήσαμεν μόνον, ὅτι προσωπικῶς οὐδεμίαν τῷ ἐκάμαμεν ἐπίθεσιν, ἀλλ' ἠλέγξαμεν ἁπλῶς τὰς γνώμας του μὲ κάποιαν δριμύτητα, τὴν ὁποίαν μᾶς ἐπιβάλλει ὁ ἀγών, τὸν ὁποῖον διεξάγομεν. Ἡμεῖς τοὐναντίον ἔχομεν τὴν ὑπομονὴν νὰ ὑφιστάμεθα προσωπικὰς ἐπιθέσεις. Τὸν βιαιον ἀγῶνα ἡμεῖς τὸν διεξάγομεν περὶ τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῶν πραγμάτων καὶ ὄχι περὶ τὰ πρόσωπα.

*

Εἰς τὸ «Ν. Ἔθνος» ἐπέστειλεν ἐπίσης καὶ κύριός τις κρυπτόμενος ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον «Νέστωρ», τοῦ ὁποίου τὸ μόνον λάθος ἦτο ἔλλειψις θάρρους εἰς τὸ νὰ ὑπογράψῃ τὴν ἐπιστολήν του, διὰ τὴν ὁποίαν ἄλλως τε τὸν συγχαίρομεν,

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΟΟΡ 2002
ΕΦΗΜ: Ακρόαση ΗΜΕΡ 25 Φεβρουαρίου 1899

διότι ἦτο γραμμένη μὲ πολλὴν κοσμιότητα καὶ λογικήν. Ὁ Νέστωρ λοιπὸν συμφωνεῖ πλερέστατα μὲ ἡμᾶς καὶ συνιστᾷ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ Συνδέσμου. Μᾶς κατηγορεῖ μόνον, ὅτι ἐν τῇ παραφορᾷ τοῦ ριζοσπαστισμοῦ μας παρεγνωρίσαμεν τὸ παρελθὸν καὶ ἠθελήσαμεν δηλ. νὰ πάρωμεν ἡμεῖς ὅλην τὴν δόξαν τῆς κυπριακῆς ἀναγεννήσεως. Τοιαύτη ὅμως δὲν ὑπῆρξεν ἡ πρόθεσίς μας. Ἡμεῖς καὶ τὴν πατριωτικὴν ἐργασίαν τοῦ ἀειμνήστου Κυπριανοῦ ἐγκωμιάσαμεν καὶ τὴν γενομένην πρόοδον ἀνεφέραμεν. Ἀλλὰ δὲν ἐπεμείναμεν εἰς τὰ γενόμενα, διότι ὁ σκοπός μας δὲν ἦτο νὰ γράψωμεν ἱστορίαν. Ὁ σκοπός μας ἦτο νὰ ἐνθουσιάσωμεν διὰ μεγαλείτερα, νὰ σπρώξωμεν τὴν νέαν γενεὰν εἰς τὰ ἐμπρός, ὅπως προχωρήσῃ πλέον διὰ ἁλμάτων. Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ κατακρίνωμεν δριμέως τὸ παρὸν καὶ εἰς τὸ παρὸν ὑπῆρχεν ἀναγκαίως καὶ ὀλίγον παρελθόν. Διότι ὁ ἀγών μας ἐπιβάλλει τοιαύτην πολιτικὴν κ. τ. λ., ὡς τὰ ἐξηγήσαμεν ἤδη πολλάκις.

o

Ὁ κ. Γ. Μαληκίδης ἐκ Λεμησσοῦ μᾶς προβάλλει διαφόρους ἐρωτήσεις πρὸς ἀπάντησιν. Εἰς τας περισσοτέρας ἐχομεν ἤδη ἀπαντήσει. Εἰς τὸ διατί «πρὸ τῆς ἱδρύσεως τοῦ Συνδέσμου δὲν ἐζητήσαμεν τὴν γνώμην τῶν ἐν Κύπρῳ πατριωτῶν μας», ἀπαντῶμεν ἁπλῶς: «ὅτι δικαιούμεθα νὰ νομίζωμεν, ὅτι εἰς τὸ νὰ σκεπτώμεθα τὸ πρέπον, ἔχομεν ἀρκετὴν ἰδίαν κρίσιν, καὶ ὅτι, βολιδοσκοπήσαντες τὰ ἐν τῇ νήσῳ πνεύματα, δὲν εἴχομεν πρό τινος ἴδει πολλὴν ἔφεσιν πρὸς ἐργασίαν, οἵαν ἡμεῖς ἐνοούσαμεν. Εἰς τὸ διατί «δὲν ἐπηγαίναμεν εἰς Κύπρον, ὅπως ἱδρύσωμεν τὸ παγκύπριον ἵδρυμά μας», ἀπαντῶμεν, ὅτι ἐδῶ νομίζομεν, ὅτι εἶνε ἡ θέσις μας καὶ ὅτι οἱ ἱδρυταὶ τοῦ Συνδέσμου ἐσκέφθησαν, ὅτι ἔπρεπεν ἡ Κύπρος ν' ἀντιπροσωπεύεται ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ὑπὸ σωματείου, συγκεντροῦντος τὰ ἐδῶ τέκνα της καὶ ἐργαζομένου δι' αὐτήν.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: Λαμπρία ΗΜΕΡ 25 Φεβρουαρίου 1899

Μᾶς ἐκτύπησεν ὅμως πλαγίως καὶ ὁ συντάκτης τῆς ἐνΛεμησσῷ «Σάλπιγγος», ὁ ὁποῖος μᾶς τὰ ἔψαλε κυριολεκτικῶς εἰς ἦχον βαρὺν πλάγιον εἴς τι τῶν τελευταίων φύλλων του, γράψας ὅτι «παρὰ τὰς φωνασκίας καὶ τὰς ἐπαγγελίας μας οὐδὲν νέον εἴπομεν, οὐδὲν νέον συνεβουλεύσαμεν καὶ ἐπὶ τέλους κατελήξαμεν εἰς τὴν συμβουλὴν συστάσεως Παγκυπρίου Ἐπιτροπῆς μὲ μόνον παρηλλαγμένον ὄνομα καὶ καθήκοντα τραγελαφικά». Περίεργον πρᾶγμα! Τὸ αὐτὸ φρονεῖ καὶ ὁ συντάκτης τοῦ «Νέου Ἔθνους» ἴσως διότι τὰ μεγάλα πνεύματα συναντῶνται, καθὼς καὶ τὰ μικρά.

Ἀλλ' ὁ Συντάκτης τοῦ «Ν. Ἔθνους» δύναται νὰ τρίβῃ τὰς χεῖράς του ἐκ χαρᾶς, διότι μᾶς συνέτριψε καὶ μετέβαλεν «εἰς σποδὸν» τὸν Σύνδεσμον!

Ὁ ἀγὼν τοῦ εἶνε τόσον ἄχαρις, ὅσον εἶνε προσωπικός. Εἰς ἡμᾶς ἀρκεῖ ἡ συχαρίστησις, ὅτι ἐνῷ μᾶς ὑβρίζει, παραδέχεται ὅλας τὰς ἀρχάς μας καὶ προσπαθεῖ τώρα νὰ μιμηθῇ τὰ ἄρθρα μας εἰς ἀχρὰς ἀντιγραφάς. Μὲ πολλὴν του δὲ συγχαρίστησιν ἔγραψεν ἁπλῶς εἰς τὸ φύλλον του, ὅτι ὁ κ. Ι. Γεννάδιος δὲν ἐδέχθη τὴν ἐν Λονδίνῳ ἀντιπροσωπείαν τοῦ Συνδέσμου, χωρὶς νὰ προσθέσῃ καὶ τὸν λόγον, ὅτι δηλ. ὁ κ. Γεννάδιος ἄλλοτε καὶ ἴσως μέλλων πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος παρὰ τῇ Ἁγιάσσῃ δὲν ἠδύνατο νὰ δεχθῇ τοιαύτην ἀντιπροσωπείαν. Τὰς δὲ ἰδέας, τὰς ὁποίας μᾶς ἔστειλεν ὁ κ. Γεννάδιος, ὅτι ἄνευ ἀνορθώσεως τῶν παρ' ἡμῖν κακῶς ἐχόντων, τίποτε δὲν θὰ ἰσχύσῃ, ὅπως σώσῃ τὸ ἔθνος μας, εἶνε ἀλήθειαι, τὰς ὁποίας περισσότερον παντὸς ἄλλου ἀναγνωρίζομεν. Ἀφορῶσι πρὸ παντὸς τὰ ἐν Ἑλλάδι πράγματα ἡμεῖς δὲ δὲν παύομεν ἐργαζόμενοι διὰ τὴν ἀνόρθωσιν ταύτην. Ἀλλὰ τοῦτο πάλιν δὲν εἶνε λόγος, ὅπως ἐγκαταλείψῃ τὸ Ἔθνος κάθε ὄνειρον καὶ κάθε ἐλπίδα. Αὐτὰ θὰ συγκρατήσουν τὴν φυλήν μας, ἕως ὅτου ἐπιτευχθῇ τὸ ἔργον τῆς ἀνορθώσεως. Οἱ δὲ πατριῶται «ἂς κάμουν τὸ παιδικόν των καὶ ἂς τὸ ρίχνουν εἰς τὸν γιαλόν.»

Γ. Σ. Φραγκούδης.

Ἐν Βόλῳ τῇ 2 Φεβρ. 1891

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: Αλήθεια ΗΜΕΡ 25 Φεβρουαρίου 1891

Υ. Γ. Ἔλαβον ἐκ Λάρνακος ἀνώνυμον ἐπιστολήν, διὰ τῆς ὁποίας ὁ ἐπιστολογράφος, ὑποσημειώνων «Ἐκ τοῦ ἀναγνωστηρίου τοῦ Λαοῦ» μὲ παρακαλεῖ, ὅπως φροντίσω, ἵνα ἀρθῇ ἐκ Κύπρου τὸ μέγα σκάνδαλον τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξενείου. Διαβεβαιῶ τὸν ἐπιστολογράφον ὅτι οὐδεμίαν ἤδη παρέλειψα πρὸς τοῦτο ἐνέργειαν ἄνευ δυστυχῶς ἀποτελέσματος μέχρι τοῦδε. Ἀλλ' ἅμα μὲ τὴν νέαν Βουλὴν σχηματισθῇ νέα κυβέρνησις στερεά, πᾶσα θὰ καταβληθῇ προσπάθεια πρὸς ἄρσιν τῆς ἐν Κύπρῳ ἀξιοθρηνήτου καὶ ἐξευτελεστικῆς καταστάσεως τῶν προξενικῶν ἡμῶν πραγμάτων. Ὁ ἀνώνυμος ὅμως ἐπιστολογράφος ἐχει ἄδικον θέλων ἐκ τοῦ μεμονωμένου γεγονότος νὰ ἐξαγάγῃ συμπεράσματα ἀπαίσια διὰ τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους. Ἐὰν ἐν Ἑλλάδι ὑπάρχουσι διαφθαρμένοι, τοιοῦτοι ὑπάρχουσι καὶ μεταξὺ τῶν ὑποδούλων Ἑλλήνων. Ἡ ῥάτσα εἶνε ἡ αὐτή. Μὲ μόνην τὴν διαφορὰν, ὅτι τὰ ἐν Ἑλλάδι κόμματα στέλλουν ἐνίοτε εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ὡς ἀντιπροσώπους τοῦ Ἔθνους μερικὰ πρόσωπα τὰ ὁποῖα κυριαρχοῦν κυριολεκτικῶς τὴν φυλήν μας. Ἀλλ' αὐτοὶ δὲν ἀντιπροσωπεύουν, εἰμὴ τὴν ἐπίσημον φαυλοκρατίαν καὶ ὄχι τὸ ἀγνὸν ἔθνος καὶ τὸν λαμπρὸν ἑλληνικὸν λαόν, ὁ ὁποῖος οὐδεμιᾶς ποτε ἐφείσθη θυσίας διὰ τοὺς ὑποδούλους αὐτοῦ ἀδελφούς.

Ἀλλ' ὑπάρχει ἐλπὶς, ὅτι μὲ τὸν καιρὸν τὰ πράγματα θὰ μεταβληθοῦν, ὅτι ἐν Ἑλλάδι νέα θὰ δημιουργηθῇ κατάστασις πραγμάτων, ὅτι ἡ ἕνωσις ὅλων τῶν Ἑλλήνων διὰ τὸ κοινὸν ἔργον τῆς ἐθνικῆς ἑνότητος καὶ ἀναγεννήσεως, θὰ μᾶς καθαρίσῃ ὅλους καὶ ἐλευθέρους καὶ δούλους ἀπὸ πολλὰ κακὰ καὶ θὰ πλάσῃ ἐκ τῆς ἑνώσεως ἓν νέον ἔθνος ἕτοιμον καὶ ἄξιον διὰ νέους ἀγῶνας καὶ νέα μεγαλουργήματα.

Γ. Σ. Φ.

Ἐν Λαρίσσῃ τῇ 3ῃ Φεβρ. 99.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: Μηδεία ΗΜΕΡ. 25 Φεβρουαρίου 1899